

ชื่อผู้แต่ง มุหะมัด คอยา
ชื่อเรื่อง บทบาทของมัสยิดในจังหวัดปัตตานีในการเผยแผ่อิสลามและความรู้ กรณีศึกษาที่
 มัสยิดอิบาทรอฮมาน ตำบลปยุต อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
ปี พ.ศ. 2550

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทมัสยิดอิบาทรอฮมาน ตำบลปยุต อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ในการเผยแผ่อิสลามและความรู้ โดยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทบาทต่าง ๆ ของมัสยิด และสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมมัสยิด และวิจัยเชิงสำรวจคนที่ศึกษาที่มัสยิดประจำสัปดาห์จำนวน 100 คน และจากผู้เผยแผ่อิสลามในนามมัสยิดอิบาทรอฮมาน จำนวน 12 คน

ผลการวิจัยโดยสรุปพบว่า มัสยิดอิบาทรอฮมานมีบทบาท 1) ในการเผยแผ่ความรู้แก่สังคมเด่นกว่ามัสยิดอื่น ๆ ในจังหวัดปัตตานี โดยมีการวางแผนในการจัดการศึกษาในมัสยิดอย่างเป็นระบบ มีการสอนแก่บุคคลทั่วไปประจำสัปดาห์ และมีการสอนแก่นักเรียนทั้งเช้าและค่ำ ส่วนใหญ่คนที่ไปศึกษาที่มัสยิดอิบาทรอฮมานมาจากจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสงขลาตามลำดับ ผู้ที่มาเรียนมีความรู้สึกพอใจเป็นอย่างยิ่งกับเนื้อหาที่ได้ศึกษาและสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตจริง ทุกครั้งที่มีการบรรยายและสอนจะมีเอกสารประกอบการบรรยายทั้งที่เป็นจุลสาร และหนังสือประกอบการสอน วิชาอรรถาธิบายอัลกุรอานและการสอนหนังสือนอกเวลาเรียนแก่นักเรียนในช่วงเช้าหลังจากละหมาดซุบห์และช่วงค่ำระหว่างละหมาดมัฆริบและละหมาดอิชา โดยเน้นวิชาอรรถาธิบายและวจนของท่านนบี วิชาศาสนบัญญัติมีการจัดกิจกรรมศาสนบัญญัติในมัสยิดเป็นกิจวัตร โดยได้วางกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดทั้ง 10 วัน 2) บทบาทในการเผยแผ่อิสลาม พบว่า มัสยิดได้เน้นความสำคัญในหลายบริบท ส่วนใหญ่ผู้เผยแผ่อิสลามเป็นเพศชาย อายุระหว่าง 31 – 35 ปี สถานภาพสมรส มีความรู้ทั้งวิชาศาสนาและวิชาสามัญในระดับปริญญาตรีขึ้นไป อาชีพครูสอนวิชาศาสนาและสามัญ สามารถใช้ทั้งภาษาไทย ภาษามลายู และภาษาอาหรับ โดยเลือกจังหวัดที่ยังมีมุสลิมน้อย เช่น จังหวัดทางภาคเหนือและอีสาน กลุ่มเป้าหมายในการเผยแผ่ส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นและนักศึกษา ใช้วิธีการบรรยายและอธิบายความเป็นของอิสลาม ด้วยวิธีการแจกจุลสาร ซึ่งใช้งบประมาณส่วนหนึ่งจากการบริจาคของผู้มีจิตศรัทธาประจำสัปดาห์ที่มีมัสยิดและจากนักเผยแผ่ แต่ละครั้งที่มีการเดินทางไปเผยแผ่อิสลามจะมีผู้สนใจและเข้ารับอิสลามประมาณ 50 คน.